2271-0064/0

MINISTERE DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA TOTALITE DE L'ECOLE COMMUNALE N°6 « J.J. MICHEL »SISE RUE DE BORDEAUX, 14-18 A SAINT-GILLES

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 27 mai 1999 entamant la procédure de classement comme monument de la totalité de l'école communale n°6 « J.J.Michel » sise rue de Bordeaux 14-18 à Saint-Gilles ;

Vu l'avis de la Commission royale des Monuments et des Sites émis le 7 octobre 1999 ;

Considérant que les propriétaires n'ont pas transmis d'observation dans les délais prévus par l'ordonnance du 4 mars 1993 ;

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et du Secrétaire d'Etat chargé des Monuments et des Sites,

ARRETE:

Article 1er - Est classé comme monument la totalité de l'école communale n°6 « J.J. Michel » sise rue de Bordeaux 14-18 à Saint-Gilles, connue au cadastre de Saint-Gilles, 1ère division, section B, 1ère feuille, parcelle n° 66 d4 en raison de son intérêt historique et artistique, précisé dans l'annexe I du

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT DE TOTALITEIT VAN DE GEMEENTESCHOOL NR. 6 "J.J. MICHEL", GELEGEN BORDEAUXSTRAAT 14-18 TE SINT-GILLIS.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdestedelijke Regering van 27 mei 1999 houdende instelling van de procedure tot bescherming als monument de totaliteit van de gemeenteschool n°6 « J.J. Michel » gelegen Bordeauxstraat 14-18 te Sint-Gillis ;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monuementen en landschappen uitgebracht op 7 october 1999 ;

Overwegende dat de eigennaars geen opmerking hebben meegedeeld binnen de termijnen zoals voorzien door de ordonnantie van 4 maart 1993 ;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoodstdelijke Regering en van de Staatssecretaris belast met Monumenten en Landschappen,

BESLUIT:

Artikel 1 - Wordt beschermd als monument de totaliteit van de gemeenteschool nr. 6 "J.J. Michel", gelegen Bordeauxstraat 14-18 te Sint-Gillis, bekend ten kadaster van Sint-Gillis, 1ste afdeling, sectie B, 1ste blad, perceel nr. 66 d4 wegens haar historische en artistieke waarde zoals

CHANCELLERIE
KANSELARIJ

présent arrêté.

Art. 2 - La zone de protection relative au monument décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 21 -06- 2001

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation Urbaine et de la Recherche Scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de L'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des Personnes,

Willem DRAPS

nader bepaald in bijlage I van dit besluit.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde het monument omvat het geheel van de percelen en de wegen, alsook de gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek, zoals afgebakend op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 3 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 21 -06- 2001

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

V.9511

CHANCELLERIE

Copie certifiée conforme
12 -07- 2001
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Gilles CLAREBOUT
KANSELARIJ

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA TOTALITE DE L'ECOLE COMMUNALE N°6 « J.J. MICHEL » SISE RUE DE BORDEAUX 14-18 A SAINT-GILLES.

Réf. cadastrale: Cadastre de Saint-Gilles 1ère division, section B, 1ère feuille, parcelle n° 66d4

Description sommaire:

L'école communale n°6 est construite suivant les plans, approuvés en 1891,de l'architecte communal Edmond Quétin. Inaugurée un an plus tard, le bâtiment présente deux parties distinctes reliées intérieurement : une section primaire et une section gardienne.
Cette distinction est exprimée dans l'élévation de la façade à rue. Un premier bâtiment est composé de quatre travées et deux niveaux ; les ouvertures sont surbaissées et la large porte d'entrée est surmontée d'une baie d'imposte en anse de panier. L'entrée est marquée par une travée légèrement en ressaut couronnée d'un pignon à fronton semi-circulaire. Passée la porte, l'intérieur présente un grand vestibule à perron de 5 mètres de largeur décoré de larges colonnes et d'un revêtement de sol composé de carreaux de céramique d'origine. Celui-ci donne accès à un large préau couvert dont la façade est en partie perceptible de la voie publique et se situe en retrait par rapport au bâtiment de la section primaire.
Le second bâtiment, plus large en façade et suivant le dénivelé de la rue, comporte la section gardienne.
Sa façade à rue aligne neuf travées et deux niveaux. Toutes les travées sont identiques et percées de baies surbaissées excepté la travée centrale couronnée d'un fronton à rampants droits sous pinacle, qui comporte l'entrée cintrée surmontée au premier étage par des baies jumelées cintrées et d'une petite ouverture cintrée inscrite dans le pignon.
Cette entrée mène à un large couloir sur lequel s'ouvrent quatre classes ainsi qu'une sortie vers la cour intérieure. A droite, un escalier mène à l'étage.
A l'extrémité gauche de ce couloir, s'effectue la transition avec le premier bâtiment et l'accès au préau.
Ce préau couvert comporte une estrade fixe au fond et conduit à droite et à gauche à quatre couloirs menant aux classes. Quatre escaliers identiques mènent du couloir à une galerie surplombant le préau couvert et donnant accès aux classes.
Sous une charpente métallique sous une couverture de bois, ce préau conserve toute sa décoration d'origine et reçoit son éclairage par les côtés latéraux.

INTERET PRESENTE PAR LE BIEN SELON LES CRITERES DEFINIS A L'ARTICLE 2,1° DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993 RELATIVE A LA CONSERVATION DU PATRIMOINE IMMOBILIER:

Intérêt historique et artistique:

Saint-Gilles a très tôt lutté contre l'analphabétisation et commence la construction d'écoles dès 1834.
Les plans de l'école située rue de Bordeaux sont exécutés par l'architecte communal Edmond Quétin. Ce dernier sera directeur des travaux de la commune de Saint-Gilles et dessinera des édifices communaux et de nombreuses écoles.

CHANCELLERIE

L'école communale n°6 évoque encore remarquablement l'école d'autrefois. Son plan est admirablement bien conçu et répondait à l'origine aux conditions de sécurité et d'hygiène.
Le préau conserve sa charpente d'origine, ses grands luminaires ainsi que ses appliques en fer forgé.
Edmond Quétin, personnalité importante à Saint-Gilles, est l'auteur de plusieurs écoles dans la commune dont celle de la place Bethléem ainsi que de certaines parties de l'école Modèle sise boulevard Lemonnier, réalisation exemplaire répondant aux nouvelles exigences d'organisation et d'hygiène dans les bâtiments scolaires. Il apporte à l'école communale n°6 une sobriété et un bon goût dans son ordonnance architecturale comme en témoigne le préau. Il confère à l'ensemble une grande qualité monumentale qui fait de ce bâtiment un jalon important dans l'histoire de l'architecture scolaire de la commune de Saint-Gilles.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 21 -06- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation Urbaine et de la Recherche Scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des Personnes,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme
12 -07- 2001
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Gilles CLAREBOUT
KANSELARIJ

CHANCELLERIE

V.9511

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT DE TOTALITEIT VAN DE GEMEENTESCHOOL NR. 6 "J.J. MICHEL", GELEGEN BORDEAUXSTRAAT 14-18 TE SINT-GILLIS.

Kadastrale gegevens: Kadaster van Sint-Gillis, 1ste afdeling, sectie B, 1ste blad, perceel nr. 66 d4

Beknopte beschrijving:

De gemeenteschool nr. 6 werd in 1891 gebouwd naar de plannen van gemeentearchitect Edmond Quétin en was een jaar later voltooid. Het gebouw bestaat uit twee afzonderlijke delen die inwendig verbonden zijn: de basisschool en de kleuterschool.
Dit onderscheid komt tot uiting in de opstand van de straatgevel. Een eerste gebouw omvat vier traveeën en twee bouwlagen. De vensters hebben steekbogen terwijl de brede toegangsdeur een bovenlicht met korfboog heeft. De ingang wordt gekenmerkt door een licht uitspringende travee bekroond met een puntgevel met halfcirkelvormig fronton. Achter de deur komt men in een groot voorportaal met bordes van 5 meter breed, versierd met brede zuilen en een vloer bestaande uit de oorspronkelijke keramiektegels. Deze ruimte geeft toegang tot een brede overdekte speelplaats waarvan de gevel gedeeltelijk zichtbaar is van op de openbare weg en die terugwijkt ten opzichte van het gebouw van de basisschool.
Het tweede gebouw, dat de kleuterschool huisvest, heeft een bredere gevel en volgt het hoogteverschil van de straat.
De straatgevel heeft negen opeenvolgende traveeën en twee bouwlagen. Alle traveeën zijn identiek en hebben vensters met steekbogen, behalve de middelste travee die bekroond is met een tuitgevel. Dit segment bevat de toegangsdeur met rondboog met daarboven, op de eerste verdieping, een tweelichtvenster met rondboog en nog hoger een klein rondboogvenster in de tuitgevel.
Deze ingang leidt naar een brede gang waarop vier klassen en de uitgang naar de binnenplaats uitkomen. Rechts leidt een trap naar de verdieping.
Aan het linker uiteinde van deze gang bevindt zich de doorgang naar het eerste gebouw en de toegang tot de overdekte speelplaats.
Achteraan op deze overdekte speelplaats staat een vast podium. Links en rechts vertrekken vier gangen naar de klassen. Vier identieke trappen leiden van de gang naar een galerij boven de overdekte speelplaats van waaruit men ook weer toegang heeft tot de klassen. De overdekte speelplaats, waarvan de houten overkapping op een stalen gebinte rust, heeft zijn oorspronkelijke decoratie volledig behouden en krijgt licht langs de zijkanten.

Waarde van het goed volgens de maatstaven zoals bepaald krachtens artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed:

Historische en artistieke waarde:

De gemeente Sint-Gillis voerde al zeer vroeg strijd tegen het analfabetisme en begon reeds in 1834 met de bouw van scholen.
De plannen van de school in de Bordeauxstraat werden getekend door gemeentelijk architect Edmond Quétin. Als directeur openbare werken van Sint-Gillis ontwierp hij gemeentelijke gebouwen en verscheidene scholen.
Gemeenteschool nr. 6 ademt nog helemaal de sfeer van de school van vroeger. Het plan is goed ontworpen en beantwoordde aan de veiligheids- en hygiënische voorschriften van die tijd.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
VERENIGD COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
KANSELARIJ

De overdekte speelplaats heeft nog zijn oorspronkelijke staalgebinte, grote plafondlampen en wandlampen in gesmeed ijzer.
Edmond Quétin was een belangrijke figuur in Sint-Gillis. Hij ontwierp verschillende scholen in de gemeente waaronder ook deze op het Bethlehemplein, en bepaalde delen van de Modelschool aan de Lemonnierlaan, een exemplarische realisatie in overeenstemming met de nieuwe eisen qua inrichting en hygiëne van schoolgebouwen. Zijn ontwerp voor de gemeenteschool nr. 6 kenmerkt zich door een sobere maar smaakvolle architectuur, wat onder meer blijkt uit de overdekte speelplaats. Quétin slaagde er ook in het gebouw een grote monumentale kwaliteit mee te geven die het tot een mijlpaal maakt in de geschiedenis van de schoolarchitectuur van de gemeente Sint-Gillis.

Gezien om te worden gevoegd bij ~~het besluit~~ van 21 -06- 2001

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Staatssecretaris bij het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme
12 -07- 2001
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Gilles CLAREBOUT
KANSELARIJ

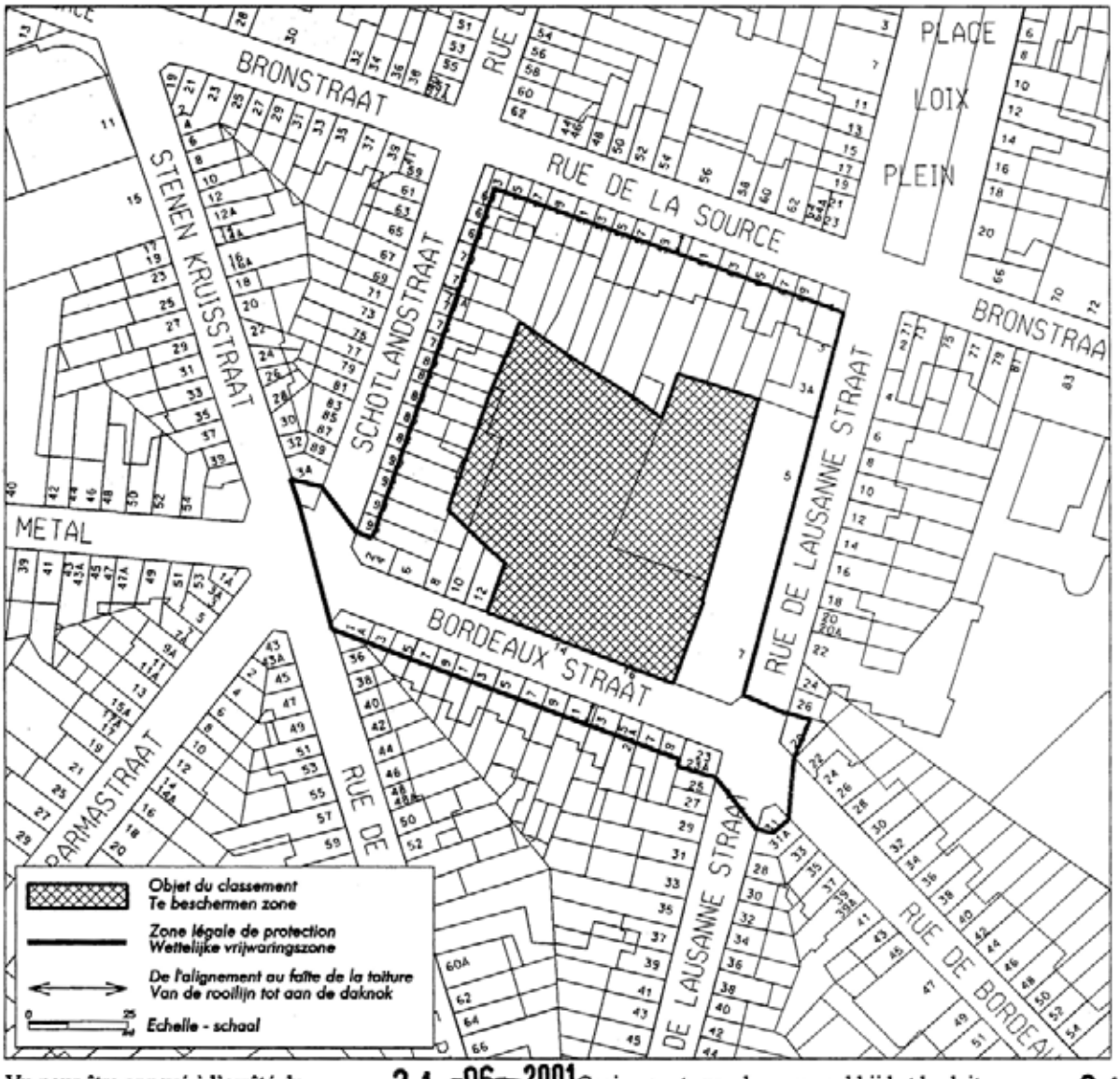
V.9511

ANNEXE II A L' ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA TOTALITE DE L'ECOLE COMMUNALE N°6 « J.J. MICHEL » SISE RUE DE BORDEAUX 14 A SAINT-GILLES.

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT DE TOTALITEIT VAN DE GEMEENTESCHOOL N°6 « J.J. MICHEL » GELEGEN BORDEAUXSTRAAT 14 TE SINT-GILLIS.

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

Vu pour être annexé à l'arrêté du 21 -06- 2001

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 21 -06- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme
12 -07- 2001
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE

Gilles CLAREBOUT
KANSELARIJ